Korkeakoululähtöistä valmennusta yritysostajille Belgiassa

2.7.2021

Yritysosto on monimutkainen ja vaativa prosessi johtamisen, rahoituksen ja siinä sovellettavien säädösten näkökulmasta. Belgialainen Vlerick Business School on koonnut opiskelijoita sekä omia ja ulkopuolisia asiantuntijoita ja tutkijoita palvelemaan yrittäjiä yrityksen omistajanvaihdostilanteissa. Mukana on omistajanvaihdosasiantuntijoita, yritysvälittäjiä, lakiasiantuntijoita, sijoittajia, pankkeja, ja taloushallinnon asiantuntijoita. Alueen paikallishallinto rahoittaa tätä valmennuskeskuksen muotoon rakennettua toimintaa vuosittain noin 100 000 eurolla.

Valmennuskeskuksen asiakkaana olleille omistajanvaihdostapauksille osallistuminen valmennusohjelmaan on vauhdittanut neuvotteluja ja edistänyt rahoitusjärjestelyjä. Keskuksen järjestämät tapahtumat ja tilaisuudet ovat suuren osallistujamäärän myötä tehokkaita tietoisuuden herättelijöitä. Lisäksi ostajat ovat löytäneet omistajanvaihdoksissa tarvittavia asiantuntijoita avukseen. Oma osaaminen on kasvanut ja näkemys kirkastunut. Yrityskauppaan liittyvät koulutukset ovat olleet osa Vlerickin tarjoamia maisteri- ja MBA-ohjelmia. Lisäksi tuloksena syntyy tutkimuksia, julkaisuja ja lippulaivana vuosittain julkaistava Belgian omistajanvaihdosmonitori, jota hyödynnetään elinkeinopolitiikan ja kehittämishankkeiden suunnittelussa.

Olisiko Suomessa mahdollisuus vastaavaan?

Yritysten omistajanvaihdoksille ovat tyypillisiä sekä tiettyjen perusperiaatteiden ilmeneminen että tapauskohtaisesti merkittävästi vaihtelevat erityispiirteet. Omistajanvaihdoksen ytimestä yleensä aina löytyvät ostaja, myyjä ja kaupan kohde. Lisäksi lähes poikkeuksetta omistajanvaihdoksissa käytetään asiantuntijoita ja heidän palvelujaan. Toisaalta erittäin tapauskohtaista on tarvittavan asiantuntemuksen laatu ja määrä. Esimerkiksi joskus verotukseen liittyvät kysymykset ovat aivan olennaisia, ja joskus niillä on olematon merkitys. Meillä on ostajia, jotka kaivavat yrityskaupassa tarvittavat rahat pankkitililtään, ja joskus rahoituksen järjestäminen on suurin yksittäinen haaste yritysostossa.

Yrityksen ostajat ovat erilaisia. Osa ulkoistaa täysin koko ostoprosessin ammattilaisille ja osa taas on erittäin kiinnostunut ostoprosessin tarjoamista oppimismahdollisuuksista. Mutta kuten todettua, ulkopuolista asiantuntemusta ja yritysostoihin liittyvää erikoisosaamista tarvitsevat kaikki. Toimintaympäristön muutoksissa korostuu tällä hetkellä merkittävä hyppäys etäyhteyksien ja verkkopalvelujen hyödyntämisessä. Myös Suomessa olisi nyt hyvä hetki ainakin pohtia Belgian esimerkin innoittamana toimenpiteitä valtakunnallisen ”valmennuskeskuksen” rakentamiseksi yritysostajille. Suomessa ratkaisu voisi olla myös verkostomainen ja Seinäjoen ammattikorkeakoulu olisi ainakin kiinnostunut olemaan mukana siinä.

Vlerick Business Schoolin valmennuskeskus on yksi esimerkki eurooppalaisista omistajanvaihdosten edistämisen parhaista käytännöistä, joita esitellään Seinäjoen ammattikorkeakoulun toteuttamassa selvityksessä.

Juha Tall, TKI-asiantuntija
Elina Varamäki, vararehtori
Anmari Viljamaa, yliopettaja
Seinäjoen ammattikorkeakoulu